

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-850/11 U

Název právnické osoby vykonávající činnost:	Základní škola speciální, Základní škola praktická a Praktická škola, Litoměřice, Šaldova 6, příspěvková organizace
Sídlo:	Šaldova 6, 412 01 Litoměřice
IČ:	62 770 233
Identifikátor:	610 450 502
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Janem Preissem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
Místo inspekční činnosti:	Šaldova 6, Litoměřice Dalimilova 2, Litoměřice Nádražní 1, Litoměřice Revoluční 32, Litoměřice
Termín inspekční činnosti:	6. a 7. říjen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

- Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79 -01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, střední školy, přípravného stupně pomocné školy a speciálně pedagogického centra (dále „SPC“). Disponuje kapacitou 244 místa pro žáky základní školy, 25 míst ve školní družině, 30 míst ve střední škole a 12 míst v přípravném stupni pomocné školy. V době konání inspekční činnosti se ve škole vzdělávali 62 žáci v oboru vzdělávání 79-01-B/01 Základní škola speciální nebo 79-01-B/001 Pomocná škola v osmi třídách. Počty žáků jsou dlouhodobě stabilní. Zřizovatelem školy je Ústecký kraj. Instituce je zřízena prioritně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – mentální postižení. V současné době celkovou kapacitu naplňují děti a žáci s lehkým mentálním postižením, středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením, se souběžnými vadami a s poruchami autistického spektra (dále „PAS“). Vzdělávání žáků základní školy speciální je organizováno v několika odloučených pracovištích. Tři třídy, z nichž jedna pro žáky s PAS, jsou v Litoměřicích v ulici Dalimilova a tři třídy s třídou přípravného stupně jsou v ulici Revoluční, kde je klientům zároveň poskytována individuální komplexní péče v oblasti zdravotně ošetrovatelské, rehabilitační, výchovné a sociální v rámci Centra pro zdravotně postižené děti a mládež Srdíčko (dále „Srdíčko“). Další dvě třídy jsou součástí Ústavu sociální péče Liběšice.

V letošním školním roce základní škola speciální vyučuje v 1., 2., 7. a 8. ročníku dle Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „ŠVP ZŠS“), který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „RVP ZŠS“), jehož přílohou jsou Školní vzdělávací program pro školní družinu a Školní vzdělávací program pro přípravný stupeň pomocné školy. V ostatních ročnících je vyučováno podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy a Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy. Obsahy ŠVP jsou zaměřeny na specifické požadavky žáků s mentálním postižením, zohledňují práci žáků se souběžnými vadami a individualizují péči o žáky s hlubokým mentálním postižením.

Škola soustavně zlepšuje podmínky vzdělávání žáků s handicapem. Ve sledovaném období se podařilo zkvalitnit materiálně-technické zázemí. Rozsáhlými úpravami prošly interiéry hygienického zázemí, podařilo se zrekonstruovat učebnu s výpočetní technikou (dále „ICT“) a pořízena byla interaktivní tabule. Nově byla zařízena jídelna u školní cvičné kuchyňky a postupně je dokupován moderní nábytek do tříd. Keramická dílna byla dovybavena hrnčířským kruhem a novou pecí. V současné době se dokončují práce na rozsáhlé stavební úpravě půdních prostor. Každoročně jsou dokupovány výukové programy do učebny ICT, speciální učebnice, učební a kompenzační pomůcky. Úroveň školy je zvyšována za finanční podpory zřizovatele, sponzorů a získáváním prostředků z projektů.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Přijímání žáků probíhá v souladu s platnými právními předpisy. Součástí školy je speciálně pedagogické centrum (dále „SPC“), které provádí depistáž dětí s handicapem, spolupracuje s dalšími odbornými pracovišti a podílí se na informovanosti zákonných zástupců o vzdělávací nabídce školy. Do školy dojíždějí žáci z okolních obcí, které podávají informaci o termínu zápisu dostupným způsobem, tyto informace podává i místní tisk. Přijímány jsou děti se všemi stupni postižení. Překážkou nejsou souběžné vady, imobilita ani různé druhy zdravotního znevýhodnění. Vzdělávání tato instituce poskytuje handicapovaným od předškolního věku až po zakončení středního vzdělání závěrečnou zkouškou. Pro uchazeče je každoročně pořádán kurz pro získání základního vzdělání.

Mimořádná pozornost je věnována všem žákům v oblasti individuálního přístupu. Někteří žáci mají vzhledem ke stupni postižení zpracován individuální vzdělávací plán (dále „IVP“), na kterém se podílí SPC. Tyto plány jsou aktualizovány dle potřeby a jsou pravidelně vyhodnocovány. U žáků s těžkými stupni postižení je součástí obsahu IVP vymezení doby docházky do školy, aby byla splněna závislost na momentálním zdravotním a psychickém stavu daného žáka. Během vyučování jsou na žáky kladeny požadavky na úrovni jejich mentálních schopností. Prioritně jsou rozvíjeny komunikační dovednosti, sebeobsluha, samostatnost a orientace. Škola zapojuje žáky do akcí, které cíleně podporují získání dovedností z oblasti sociálního začlenění. Žáci se účastní i mimoškolních aktivit a zaznamenávají úspěchy ve výtvarných a sportovních soutěžích organizovaných v jejich kategorii. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání prostřednictvím třídních schůzek a osobních setkání průběžně během školního roku. Dílčí výsledky z různých akcí pořádaných školou v rámci výchovně-vzdělávacího procesu jsou zveřejňovány na webových stránkách a aktuálně na nástěnkách školy.

Výchovná poradkyně se podílí na tvorbě IVP a poskytuje zákonným zástupcům informace o možnostech zapojení se do reálného života dle individuálních možností jednotlivců po ukončení povinné školní docházky. Některé žáky se daří umístit do následného středního vzdělání v praktické škole, která je součástí tohoto subjektu. Ve třídách základní školy speciální nejsou zaznamenávány, projevy rizikového chování (kouření, drogy, šikana apod.). Přesto jsou tito žáci zahrnuti do akcí školy k prevenci rizikového chování. Školní metodička prevence tvoří tým s výchovnou poradkyní, dlouhodobě koncepčně plánují prevenci rizikového chování. Škola je trvale zapojena do projektů města podporujících prevenci - Zdravé město Litoměřice, Třída v krizi a Záchytná síť.

ŠVP ZŠS je materiál, se kterým koordinátorka ŠVP stále pracuje ve spolupráci s ostatními pedagogy. Postupně je upravován dle nabytých zkušeností. Během inspekční činnosti byl upraven učební plán (disponibilní hodiny), ke kterému byly zpracovány poznámky. Byla doplněna kritéria v autoevaluaci a opraveny názvy některých předmětů. Komparací s RVP ZŠS byla struktura ŠVP ZŠS shledána v souladu. Celý vzdělávací obsah je koncipován tak, aby respektoval sníženou úroveň rozumových schopností a zároveň navazoval na reálné podmínky školy.

Během sledovaných vyučovacích hodin učitelky využívaly didaktické, stimulační i kompenzační pomůcky. K dispozici jich škola má dostatek a jsou dokupovány vzhledem k aktuálně se vyskytujícím typům postižení. Činnost v hodinách je převážně vedená s individuálním přístupem. Učitelky úzce spolupracují s asistentkami pedagoga. Náročná příprava spočívá v organizaci výuky pro jednotlivé ročníky a různé výukové programy, práce je převážně diferencovaná. Všechny pedagogické pracovnice pracují se žáky

s velkou trpělivostí, neustále je motivují a průběžným hodnocením dílčích úspěchů posilují jejich sebevědomí. Velký důraz je kladen na rozvoj schopnosti komunikovat. V hodinách je zohledňována snížená délka soustředění jednotlivých žáků, učitelky mění formy práce a prokládají výuku relaxačními prvky. Žáci s těžkými stupni postižení pracují dle IVP, je jim poskytováno dostatečně podnětné prostředí. Ve výuce byla využita muzikoterapie, dramatizace a ergoterapie. Kladný vliv na průběh výuky má klidné prostředí a empatický přístup všech pedagogických pracovníků.

Výsledky vzdělávání ve vztahu k ŠVP jsou na standardní úrovni.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Výuka probíhá v souladu s uvedenými učebními dokumenty. Ve třídách základní školy speciální pracuje v současné době 11 učitelek a 7 asistentek pedagoga. Dvě učitelky zároveň působí jako logopedické asistentky. V období tří let se kvalifikovanost pedagogických pracovníků zvýšila ukončením studia v daném oboru. Studium specializovaných činností dokončili metodička prevence rizikového chování a koordinátor ICT. Vedení školy vytváří velmi dobré podmínky pro rozvoj pedagogických pracovníků, klade důraz na splnění kvalifikačních předpokladů, umožňuje pedagogům studium a podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). DVPP je v souladu s výsledky vlastního hodnocení a podporuje realizaci ŠVP. Je zaměřeno především na okruhy speciální pedagogiky, environmentální výchovy, zavádění moderních metod ve výuce a využívání interaktivních pomůcek. Škola využívá spolupráce s centrem Srdíčko, které žákům externě poskytuje péči z oblasti hipoterapie, rehabilitace, canisterapie atd. Pedagogický sbor je stabilizovaný, věkově vyvážený. V současné době zde nejsou začínající učitelé v období do tří let praxe.

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. Při plnění právních povinností porušil ředitel školy ustanovení § 23 odst. 5 školského zákona o povolení výjimky zřizovatelem z nejvyššího počtu žáků ve třídě. Ve dvou třídách je počet vyšší (14 a 11 žáků) než udělená výjimka povoluje, ta stanoví nejvyšší počet žáků 10. Ostatní právní povinnosti vyplývající z vykonávané funkce podle platného školského zákona a jeho prováděcích předpisů plní. Vzhledem k náročnosti vedení subjektu jako celku, delegoval ředitel některé kompetence na svou zástupkyni a určené učitelky v odloučených pracovištích. Společně tvoří dobře informovaný tým. Všechna pracoviště ředitel pravidelně navštěvuje, řeší aktuální problémy a předává informace všem zaměstnancům školy.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý, sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při všech činnostech pořádaných školou. Dohled nad žáky je zajištěn nepřetržitě i při přesunech na akce v rámci výuky. Třídy jsou vybaveny vhodným nábytkem. Všechny prostory budov jsou dostupné výtahem nebo bezbariérovými nájezdy. Prostorové předpoklady školy umožňují realizaci ŠVP, materiální vybavení má standardní úroveň. Žáci využívají dostatečné množství veškerých didaktických i kompenzačních pomůcek. Učitelé mají k dispozici dostatek speciálních pomůcek k alternativní komunikaci, relaxačních her a speciálních míst (polohovací vaky, závěsná křesílka atd.).

Dle aktuálních potřeb byly pořízeny speciální polohovací místa k sezení a invalidní vozíky. Vedle kmenových tříd škola disponuje učebnou s výpočetní technikou, cvičnou kuchyňkou s jídelnou, keramickou dílnou, rukodělnou dílnou a venkovními herními prostory. V zařízení Srdíčko je plně k dispozici je relaxačně stimulační místnost snoezelen a rehabilitační bazén.

Škola hospodařila s finančními prostředky na přímé náklady na vzdělávání ze státního rozpočtu a s prostředky na provoz od zřizovatele. V letech 2008-2010 obdržela také finanční prostředky v rámci rozvojových programů MŠMT („Školní vybavení pro žáky 1. ročníku“, „Hustota a specifika“ a další) a finanční prostředky v rámci projektu ESF „Implementace nových forem výuky ve speciální pedagogice“. Dalším finančním zdrojem byla pro školu účelová dotace Ústeckého kraje na dojíždění žáků. V roce 2010 škola obdržela finanční sponzorský dar, který použila na nákup učebních pomůcek. Učební pomůcky, učebnice, školní potřeby, školení a vzdělávání zaměstnanců škola hradí jak z prostředků státního rozpočtu, tak z prostředků od zřizovatele. Finanční zdroje a materiální podmínky umožňují realizaci cílů stanovených v ŠVP.

Spolupráce se zřizovatelem je na standardní úrovni, probíhá především na úrovni finančního zajištění provozu školy. Školská rada naplňuje povinnosti vycházející ze školského zákona, ředitel školy jí předkládá požadované dokumenty. Třídní schůzky a konzultace pro rodiče jsou součástí informačního systému školy. Informace o chodu zařízení získávají z informačních tabulí, informační brožury i na webových stránkách školy. Subjekt zajišťuje pro žáky, jejich zákonné zástupce i pro ostatní školy informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytuje odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby. Škola úzce spolupracuje s orgány sociálně-právní ochrany dětí a s orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními a dal. Další prospěšná spolupráce je realizována s ekologickým střediskem Sever, Domem dětí a mládeže Rozmarýn Litoměřice, Policií ČR, Městskou Policií Litoměřice, Střediskem křesťanské pomoci v Litoměřicích Diakonie, Hiporehabilitačním centrem Valdek. Přínosné je navázání spolupráce s Technickou univerzitou Liberec, jejíž studenti realizují v zařízení svou pedagogickou praxi. Na úseku komunitního plánování a spolupráce s dalšími poskytovateli sociálních služeb se subjekt podílel na vytvoření brožury pro uživatele sociálních služeb.

Předpoklady školy ke vzdělávání dosahují standardní úrovně.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Porušení školského zákona bylo zjištěno v oblasti výjimky z nejvyššího počtu žáků v třídě, kterou povoluje krajský úřad. Na odstranění tohoto nedostatku byla stanovena lhůta.

Výuka probíhá v souladu se ŠVP, který splňuje požadavky školského zákona a zásad RVP ZŠS. Důraz je kladen především na individuální přístup k žákům, zohledňování potřeb a schopností jednotlivců. V průběhu vzdělávání se pedagogičtí pracovníci snaží rozvíjet především ty kompetence, které žákům umožní alespoň částečné zařazení do společnosti po ukončení povinné školní docházky.

Při přijímání žáků škola vychází ze skutečnosti, že je zařízením pro vzdělávání žáků s mentálním handicapem a nerozlišuje stupeň a rozsah postižení.

Materiální a finanční zdroje škola využívá na realizaci vzdělávacích programů. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou použity v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Pro učitele jsou vedením školy vytvořeny dobré podmínky pro další vzdělávání, které probíhá v souladu s potřebami školy a zájmy pedagogů. Pro vzdělávání žáků škola vytváří bezpečné prostředí.

Vzdělávací a mimoškolní aktivity školy podporují rozvoj žákovy osobnosti se zřetelem na individuální zvláštnosti.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu: Ústecký inspektorát České školní inspekce, Mgr. Blahoslava Pekařová, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.u@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 10 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěného nedostatku. Oznámení zašlete na výše uvedenou adresu.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. listopadu 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Ústeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ústí nad Labem 31. 10. 2011

(razítko)

Mgr. Blahoslava Pekařová, školní inspektorka	B. Pekařová v.r.
Mgr. Jaroslava Boudová, školní inspektorka	J. Boudová v. r.
Bc. Romana Adámková, kontrolní pracovnice	R. Adámková v. r.

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Litoměřicích 1. 1. 2011

(razítko)

Mgr. Jan Preiss, ředitel školy	Mgr. J. Preiss v. r.
--------------------------------	----------------------